

EuroCRIS – alfa a omega vedeckých informácií

***Na dobré jedlo treba recept a na výkonnú a fungujúcu ekonomiku treba znalosti.
Ingrid Lieten¹***

Ako na znalosti o vede, aby boli užitočné?

Metodiku zberu, spracovania, uchovávaní a sprístupňovania vedeckých informácií vytvára a šíri nezisková profesionálna asociácia euroCRIS, ktorá združuje profesionálov v oblasti informačných systémov zameraných na oblasť vedy a výskumu (pre tieto systémy sa používa skratka CRIS – Current Research Information System) z mnohých, prevažne európskych krajín.

Čo je náplňou práce euroCRIS?

Hlavnou otázkou je vývoj, správa a šírenie dátového modelu CERIF a súvisiacich štandardov pre informačné systémy CRIS. Ich použitie odporúča Európska komisia a súčasne deklaruje, že dátový formát CERIF zaručuje kvalitu systému s logickými vzájomnými prepojeniami jeho objektov. V rámci euroCRIS pracuje niekoľko pracovných skupín, ktoré sa okrem CERIF-u venujú architektúre systémov CRIS, integrácii CRIS a repozitárov, linkovaniu otvorených dokumentov, ale aj oblasti dobrej praxe a zapojeniu sa do projektov.

Koľko má euroCRIS členov?

V polovici februára 2012 mal euroCRIS 100 inštitucionálnych členov, 39 personálnych členov a 19 pridružených členov, spolu má 158 členov a 286 delegátov zo 40 krajín.

Aké podujatia organizuje euroCRIS?

Pre záujemcov o problematiku systémov CRIS organizuje každé dva roky medzinárodnú konferenciu, na ktorej sú prezentované najnovšie poznatky v oblasti systémov vedeckých informácií. **Najbližšia konferencia sa uskutoční v Prahe od 6. do 9. 6. 2012 pod názvom CRIS 2012.** Aktuálne informácie sa nachádzajú na stránke podujatia <http://www.cris2012.org>. Okrem konferencií sa pravidelne dvakrát ročne koná členský míting a raz ročne strategický seminár. Tieto podujatia sú určené najmä pre členov euroCRIS a slúžia na výmenu skúseností so správou a prevádzkou systémov CRIS a s ich využitím v praxi.

euroCRIS a CVTI SR

Centrum vedecko-technických informácií SR ako prevádzkovateľ informačného systému pre oblasť vedy a výskumu reprezentuje Slovensko v tejto organizácii od roku 2007. Od roku 2011 má CVTI SR zastúpenie aj v najvyššom orgáne – v Rade euroCRIS. Členkou tejto rady sa stala aj pracovníčka CVTI SR, autorka tohto článku, na základe poverenia viesť pracovnú skupinu zameranú na problémy spolupráce systémov CRIS a inštitucionálnych repozitárov (CRIS-IR).

V auguste 2011 CVTI SR hostilo zasadnutie pracovnej skupiny CERIF, na ktorom sa okrem iných otázok riešili aj špecifiká dátového modelu pripravovaného systému SK CRIS. Príspevkom CVTI SR akceptovaným na zasadnutí bol návrh spracovania údajov o laboratórnej infraštruktúre. Výsledok sa premietol do najnovšieho vydania formátu CERIF, zverejneného v januári 2012.

Jedným z významných podujatí euroCRIS v roku 2011, na ktorom sme sa zúčastnili, bol strategický seminár *CERIF, CRIS and Repositories, 9th euroCRIS Strategic Seminar*, ktorý sa konal 12. – 13. 9. 2011 v Bruseli (http://www.eurocris.org/Uploads/Web%20pages/seminars/Seminar_2011). Základnou myšlienkou seminára

¹ Ingrid Lieten je flámska ministerka inovácií a podpredsedníčka flámskej vlády. Výrok odznel na seminári CERIF, CRIS and Repositories.

bola integrácia systémov. Vo viacerých príspevkoch rezonovala vízia, aby systémy CRIS a plnotextové repozitáre patrili k sebe. Napriek tomu, že ich často neprevádzkuje tá istá inštitúcia, že majú rôzne kritériá na tvorbu obsahu a používajú rôzne dátové formáty, dokážu si navzájom poskytovať podporu: systémy CRIS obohatí prepojenie na plné texty publikácií – výsledkov výskumu z repozitára. Pri naplňaní repozitára zasa pomôže už vytvorená bibliografická databáza publikácií tým, že poskytne metadáta o digitálnych dokumentoch. Zmenší sa tak rozsah manuálnej práce pri naplňaní repozitára. Ako príklad poslúži systém CRISTIN, ktorý predstavila v príspevku *CRISTin – Current Research Information System In Norway* Anna Asserson z univerzity v Bergene.

Záujemcom o podrobnejšie informácie z podujatí určite padne vhod rubrika *Events* na internetovej stránke euroCRIS (<http://www.eurocris.org>). Blíži sa aj termín konania konferencie CRIS 2012, spomínanej v odseku o podujatiach. Táto konferencia sa vďaka geografickej blízkosti stáva dostupnou pre početnejšiu slovenskú komunitu odborníkov v oblasti vedeckých informácií.

Slovenskému systému SK CRIS sa venuje príspevok na strane 7 s názvom *Systém SK CRIS – slovenská veda na dlani*.

Ing. Danica Zendulková
danica.zendulkova@cvtisr.sk
NC VaT